

Петко Р. Славейков

Съветникът и Гайдата

Няма вече *България*. Българите и от нея се умиха ръцете! Да спи сега гръцкият патрик; вълкът, който обикале полугаря му, прокуди се. Да разведряд чела балкапанските лордове, кучето, което лаеше да ги дразни и задява, подгъна опаш. Да се радва же и ликува всичкият лик на езукити и лазаристи, средостението на православната твърдина – *Българските книжници*, срина се стълбът на православието – *Цариградски вестник* падна, струпа се и той. Да тъжи само и да плаче читающата българска публика. Бледави и мъждиви ако и да бяха тези нейни светила, помрачно и по-тъмно е пак и без тях за нея.

България и Ц[ариградски] вестник, двамата тези верни приятели, уловиха се за ръка и възнесоха се от привременната сцена на българския народен живот; отидоха да се соединят във вечността със своите предшественици: с *Любословието*, с *Българския известник*, с *Мирозрението*, с *Дневницата*, с *Дунавски лебед* и с *Книжиците*. Зли, добри тези журнали, имането им от немането им беше по-добро, животът им от смъртта им по-сладък. Криво-ляво от тях се се чуваше по нещо за българите, за българската черковна работа, за която ги и подсещаха да мислят; но ето и те изчезнаха от българския свят и българската работа беше останала досуш глуха.

Но българската орисница не рачи да остави българската книжнина тъй изяловена. В същото време, когато тя погребваше едно от чедата си и склапяше очите на друго, роди се *Советника*, ето сега излязва на свят и *Гайдата*. Дано бъде честита майка им, на тях да се порадва за помножко време. И те да се имат и обичат като брат и сестра. Ако и да няма таквоз сановито име както брата си смирената *Гайда*, тя не по-малко от него е одушевена от любов към доброто на българския народ и не ще пристане от да поддържа брата си в неговите предприятия, стига той да се не гнуса от нейното грозно име, да не отхвърля помощта ѝ.

* * *

Два-три пътя става със сега как *Советникът* подмята, че гръцката патриархия интригувала да сплете българите и да опропасти народния черковен въпрос. Туй нещо го изповяда вече и *Советникът*, за нас не остава вече какво да речем. Едно нещо само ще попитаме брата си. Сега, като се примирят вече българите с гръцката патриархия, тя ще си мени ли козината да се остави от тези козни противо тях? Ще ги остави ли на рахат да се наслаждават на своите правдини, които ще сполучат? Ако *Советникът* е уверен, че гръцката патриархия ще влезе в правия път и от то насетне ще стане истинна доброжелателка на българите, то да

увери и нас да се радваме и ний. Такваз надежда заслужава да се забравят миналите обиди, да се престане от да се подмятат несвършваните нейни към нас неправди и тихомълком да се чака блаженият онзи за тази ден на нейното покаяние. Ако ли брат ни и той като нас е уверен в противното, но по еднопричудливо пристрастие само продължава да бъде орган на примиряването ни с гърците, нека не ни се сърди, ако посегнем да му смъкнем от главата советнишкаат капа и му нататрузим наветнишката шубара. *Гайдата* и на брата си хатър не гледа.

КРАЙ

Статията е публикувана във в. „Гайда“ през 1863 г.

Източник: Словото
Набиране: Боян Йоцов

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/4140>]